

UNIVERZITA KARLOVA – FAKULTA PEDAGOGICKÁ

Katedra francouzského jazyka a literatury

ODBORNÝ POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno studenta: Tomáš Loskot

Název práce: Le mythe dans la tragédie classique et en prose des symbolistes

Vedoucí bakalářské práce: PhDr. Renáta Listíková, Dr.

Oponent bakalářské práce: doc. PhDr. Catherine Ébert-Zeminová, Ph.D.

Hodnocení práce:

hodnocení: 1 = nejlepší, 4 = nejhorší

1. Cíl práce dodržení zadání práce	1
2. Zpracování obsahu tvůrčí přístup, náročnost, originalita, způsob práce s daty a informacemi	2
3. Formální a jazyková úroveň práce s prameny a odbornou literaturou, citace - dodržení normy, členění práce, přehlednost, stylistická úroveň	2
4. Přínos práce přístup studenta k řešení zadané problematiky, iniciativa, samostatnost, odborný přínos, využitelnost práce	2

Otázky k obhajobě a další vyjádření, připomínky, náměty pro obhajobu práce:

U BP Tomáše Loskota velmi oceňuji volbu námětu a poctivou snahu dostat jeho obtížnosti. Ta je dána několika okolnostmi: srovnávacím ukotvením i tím, že klasicismus a symbolismus patří k nejprobádanějším literárním fenoménům, a kladou tak veliké nároky už na orientaci v neobsáhnutelně rozsáhlé bibliografii a v jejím výběru – zde zeje jedna mezera, cf. infra.

S nástrahami problematiky se autor BP potýká po většinu času úctyhodně, jakkoli na některé její stránky ne zcela stačí (což je ve 3. ročníku pochopitelné). Nejzávažnější pochybení uvádím níže, a to s doporučením, jak je napravit:

Myšlenková, metodologická, analytická stránka

Jakmile mluvíte o mythe littéraire (s. 8 et sq.), zaprvé je nutno uvést rozdíl od mythe a zadruhé nelze pominout mytokritiku a jejího zakladatele P. Brunela; tvrzení, že Řekové nevěřili mýtu, je

zjednodušující, cf. především P. Veyne a dvojí režim pravdy in *Les Grecs ont-ils cru à leurs mythes?*, 1983, dále E.R. Dodds, *Les Grecs et l'irrationnel*, 1951; poznamenat, že fenomén opětého přehrávání scénáře (obřad) má funkci obnovy času, čili i řádu světa; il était connu que – záměna pozice: mluvíte o dobově a kulturně vymezené koncepci, měl byste o ní promlouvat z vnějšku, nikoli jako o obecně platném faktu 12; fleurs místo plantes 12; ve formulaci Tandis que l'homme comble, la femme entoure není jasné sloveso combler 12.

Ad mýtus u Platóna – Kratochvíl, Z.; Bouzek, J., : *Od mýtu k logu*, 1994.

Seznamte se s těmito perspektivami a u obhajoby navrhněte, jak byste v jejich světle přehodnotil některé své výroky, postoje, výklady.

Jazyk

Upozorňuji na jazyková pochybení zhruba v první třetině práce; je žádoucí, aby kandidát dle tohoto „vzoru“ provedl korektury v celém textu a errata přinesl k obhajobě.

Pravopis a gramatika – gens primitives (v obsahu, dále s. 10, 12 atd.). Vhodnější je hommes ou peuples primitifs, vzhledem k záporným konotacím slova primitif se dává přednost adjektivu archaïque; memoire s. 8¹; les raisons historiques en raison desquelles, l'éclaircissement místo illumination 9; la construction elle-même místo la construction même 9; hierophanies 9; il existent des réalités 10; pour l'homme primitif – nadbytečná předložka 10; outils respectifs à... místo relatifs à 11; on croyaient de le faire místo on les croyait se livrer à la même activité 11; considéré mûr místo considéré comme mûr 11; une grande parti 11; jusqu'à – chybná forma přízvuku 12; l'inconscient l'inconscient 20 – a další výskyty na téže straně; l'ordre sociale, profondément 12; mystères végétales 12; Le mot grecque 13; D'après 13; générations de gens místo générations de l'humanité 13; nadbytečné il ve větě ...la relation avec Dieu qui se réserve jalousement une place la plus haute dans les valeurs de ses fidèles et qui est strictement opposé aux idoles, il reste un élément le plus important dans ces religions (la relation... reste...); ...se présentent plus spontanées místo se présentent comme plus spontanées 14; Égypte ancien 14; ...avait choisi son peuple à lui 15; cet approche 15; Ils existent de symboles 17; psychoanalyse 17; mystères immatérielles 19; mentionnées 19; Il y coexistent donc deux propositions 20; composantes mythologiques, comme on les a appelé 21; du « mimésis » 22!!!; quelle nature ils ont imité 22; La règle de vraisemblance permet (ou recommande) que tout ce qui se passe dans l'œuvre devrait – způsob? 22; la création artistique n'était pas aussi libre qu'on le souhaiterait (časová souslednost) 23; les dramaturges français se sont imposés la censure 23; voyou – nevhodné 28; hostile místo ennemie, adversaire, rivale 29; la présence de Poséidon et l'influence d'Aphrodite la rendent sacré – k čemu odkazuje „la“ v „la

¹ Dále uvádím přímo číslo stránky bez indikace „s.“.

rendent sacré“? 31; Ayant mentionné la justification religieuse, il est intéressant de se rendre compte que le fait que ce soit Aphrodite qui inspire l'amour, le sentiment a forcément une origine divine et on n'y peut rien. – anakolut – pozor na instanci mluvčího při její implicitnosti: takové pojetí milostného citu a jeho původu je Vaše, nebo archaické...? 32; poétique et esthétique symboliste 37 (číslo); rozdíl une seule volonté x seule la volonté 38...; l'union sexuelle, par laquelle il n'est jamais vaincu 45 – smysl?; s'instruire, 53, není přesné; zní v tomto kontextu příliš účelově, technicistně. Jde o quête spirituelle, initiation, aspiration métaphysique, ésotérique...

Dále: obměňujte sloveso dire – déclarer, affirmer, postuler, alléguer...

Logické a formulační zkratky

ces expressions figuratives – nejsou figuratives samy o sobě, ale označují postupy figurativního vyjádření/znázornění 17; l'allégorie n'est souvent que terrestre – formulační zkrat 17; une telle quelle vérité? 18; nominalement – asi chcete říci nommément 20; on vit ces images dans des contes de fées – on vit... à travers... nebo on les trouve dans... nebo ces images entrent dans notre expérience à travers/via... věta zní divně 20; ... était au courant místo était persuadé 20; se débarrasser – vhodnější je s'affranchir, se libérer 20; Il semble que pour les classiques, il ne faut pas imiter ce qui est horrible et singulier, parce qu'on veut... – „on“ je tu problematické 22; les caractères devraient se comporter selon leur âge, profession et leur statut social. Cela signifie que le personnage doit se comporter en fonction de son âge, montrer des qualités de sagesse, une cécité potentielle liée à la vieillesse et qu'il ne doit pas tomber amoureux – logika 23; De toute façon, celui qui veut réussir se plie aux exigences, car c'est l'art. Il faut être capable de dépasser les contraintes. – protimluv 24; il aborde les questions philosophiques et religieuses, ce qui à l'époque était recherché par des gens lettrés et avides de connaissances – přílišné zobecnění 24; Le choix du mythe comme quelque chose qui... nahradit qqch. 25; Les œuvres tragiques n'attristent pas vraiment, mais artificiellement – poněkud naivní formulace 25; amour injuste – logika? 26; Une des choses qui pourrait la déculpabiliser – jednodušeji circonstance allégeante 27.

Typografie

Odkaz č. 13 chybně v kurzově 14 (též s. 18, 21); odkaz č. 14 chybně před interpunkčním znaménkem 14, a dále.

XIIe – horní index 17; poslední řádky s. 20 – tiret court místo tiret long (spojovník místo pomlčky);

Další body k obhajobě

Cf. citace 23 : Kdo z Aristotelových dědiců se tímto aspektem povahokresby velmi zabýval?

25 – Vysvětlete přesně mechanismus catharsis.

27 sublime – Estetická kategorie je vždy podmíněna dobově, kulturně. Uchopte sublime nejdřív obecně, místo in medias res; též je poněkud problematické ilustrovat danou kategorii textem o sto let pozdějším, aniž reflektujete dobový posun 27.

30-31 – proces: désacralisation či dissociation du contexte culturel et proprement sacré; Ce sont des réactions à ce qui se passe dans notre inconscient et dans l'inconscient collectif – nejen! 31; 31 a 32 – rozdíl v tom, jaká je mýtu přikládána platnost – zda se k němu přistupuje v „naivní“ bezprostřednosti (jako k mysteriu tremendum et fascinans), nebo s odstupem, reflexivně, tj. interpretačně – opět cf. Kratochvíl, Bouzek, idem.

33 – Jaký princip určuje antroponyma v mýtu?

Ad Faidra: co vypovídá koexistence protikladů v této postavě o lidském založení obecně? Je-li prototypem ambivalence mezi vinou a nevinou, jaké analogické ženské postavy lze najít v literatuře francouzské, popř. světové?

Dále:

Podkapitola o metafoře (34-35) je velmi slabá. Zaznamenáváte její výskyt, ale vůbec ji nevykládáte. Doplňte ústně, prosím! Výchozí bod – topos/locus communis. Osvětlit jeho původ, motivaci (de facto archetypální základ této metafory).

Podkapitola o archetypu (35-36) je ryze formální. Bývalo by bylo žádoucí zvolit jeden archetyp a ten pojednat.

Mezi ideovými a filosofickými směry, jež ovlivnily symbolismus, chybí platonismus! Navíc v uváděných citacích rezonuje Platón stejně jako Schopenhauer.

Buďte přesnější: pouze „únik ze skutečnosti“ nestačí; skutečností je víc. Utíkáme nejen odněkud, ale také někam. Kam přesně prchali symbolisté? – V souvislosti s Oidipovým oslepením a se symbolistickým tíhnutím k esoterismu a mysticismu se podívejte na etymologii slov mystický, mystika.

Mnohá uváděná díla nedatujete; v Gidových výročích se ozývá i Nietzsche. Jak?

Co míníte syntetičností symbolu, objasňujete až v závěru. Krom významu, jež uvádíte, totiž že se symbol obrací na vědomí i nevědomí, je možný ještě význam jiný. Jaký? (nápověda: týká se sémantismu symbolu).

55 – poslední věta: znovu jste potvrdil, přinesl další ilustraci již známého faktu.

56 – zdroje nejsou (či jsou jen zčásti) „informační“: nezaměňujte informaci s vědomostí, znalostí, poznatkem.

Bakalářská práce splňuje podmínky kladené na závěrečnou práci v oboru francouzský jazyk a literatura.

Datum: 1. 8. 2021

Podpis: doc. PhDr. Catherine Ébert-Zeminová, Ph.D.